

17 יולי 2018
ה' אב תשע"ח

סקר ציפיות בתעשייה לחודשים יולי - ספטמבר 2018

ממצאים סופיים

על בסיס תשובותיהן של כ- 181 חברות תעשייתיות שענו לסקר מאמצע יוני 2018 ועד אמצע יולי 2018

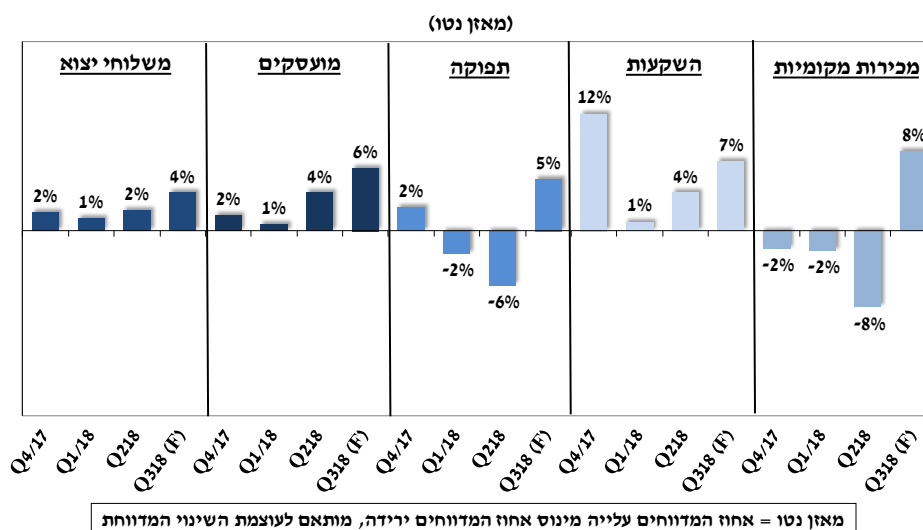
דיווחי התעשיינים לרבע השני של 2018:

- העמיקה הנסיגה בתפוקת התעשייה
- נמשכה הירידה במכירות התעשייה לשוק המקומי
- נמשכה הצמיחה במשלוחי היצוא
- עלייה נוספת במצבת העובדים בתעשייה
- נמשך הגידול בהשקעות התעשייה בנכסים קבועים
- התרחבות בפעילות חברות התעשייה הרב - לאומיות בחו"ל

תחזיות התעשיינים לרבע השלישי של 2018:

- צפי לעלייה בתפוקת התעשייה, ככל הנראה על רקע גורמי עונתיות
- צפי לזינוק במכירות לשוק המקומי
- צפי לצמיחה נוספת במשלוחי היצוא
- צפי לקליטת עובדים מואצת בתעשייה
- צפי להמשך עלייה בקצב גידול ההשקעות בתעשייה
- צפי לעליה בפעילות חברות התעשייה הרב - לאומיות בחו"ל

תחזיות התעשיינים לרבע השלישי של 2018

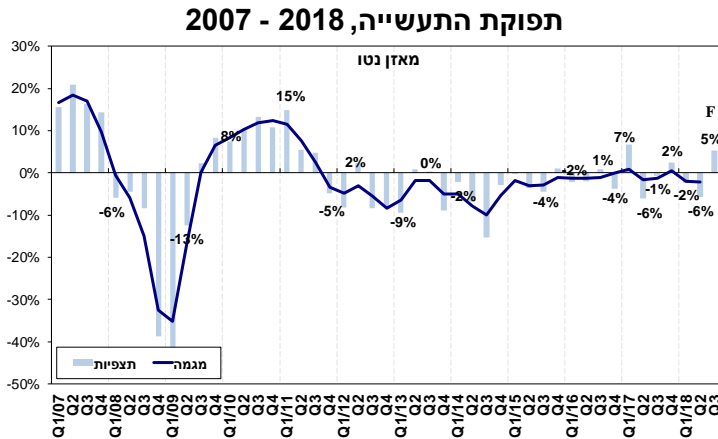

¹ החל משנת 2014 מבצעת המחלקה למחקר כלכלי ניכוי מקדם ההטייה למאזני הנתו המתקבלים מתחזיות התעשיינים, זאת מאחר ובמשך תקופה ארוכה נמצאה הטייה של תחזיות התעשיינים בסקר הציפיות אל מול הדיווחים בפועל. ניתוח זה מתייחס לתחזיות התעשיינים מנוכות במקדם ההטייה שנמצא לכל פרמטר. לפרטים נוספים ראה הסבר בנספח מתודולוגי.

סקר ציפיות בתעשייה לחודשים יולי - ספטמבר 2018

תפוקת התעשייה

ברבע השני של 2018 העמיקה הנסיגה בתפוקת התעשייה: דיווחי התעשייתיים מצביעים על מאזן נטו² שלילי של כ- 6%, זאת בהמשך לירידה של כ- 2% ברבע הראשון של 2018.

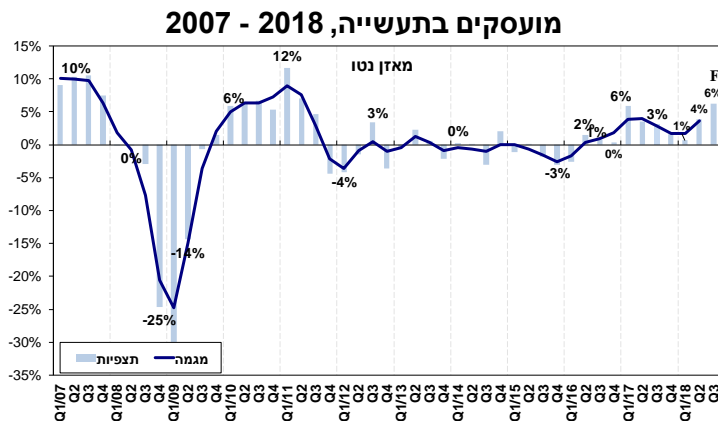
במקביל לנסיגה בתפוקת התעשייה, חלה ירידה בניצולת הציוד בתעשייה: מאזן נטו² שלילי של כ- 2%, בהמשך לירידה של כ- 3.5% בסקר הקודם.

מנגד, יצוין כי דווח מאזן נטו² חיובי של כ- 6% נרשם במלאי חומרי הגלם, ושל כ- 5% חל במלאי המוצרים המוגמרים.

לרבע השלישי של השנה צופים התעשייתיים צמיחה בקצב גידול תפוקתם: מאזן נטו חיובי³ של כ- 5%. להערכתנו, ככל הנראה, הצפי לעלייה זו מושפע מעונתיות גבוהה בעקבות חגי תשרי אשר חלים בחודש ספטמבר 2018.

מועסקים בתעשייה

ברבע השני של השנה נרשמה עלייה נוספת במצבת העובדים בתעשייה: דיווחי התעשייתיים מצביעים על מאזן נטו² חיובי של כ- 4%, זאת בהמשך לדיווח על עלייה במצבת העובדים ברבע הראשון של השנה (מאזן נטו² חיובי של כ- 1%).

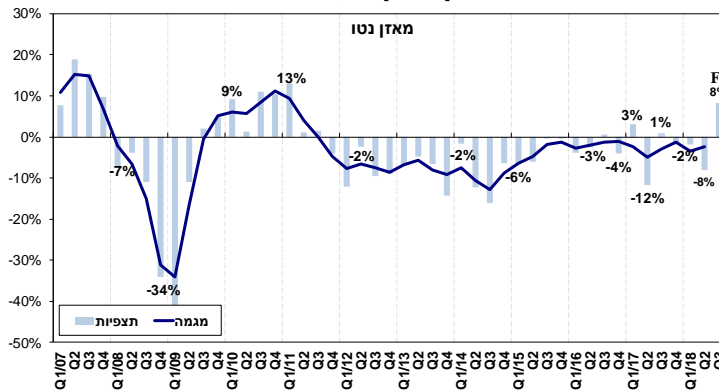
יחד עם זאת, הקושי בגיוס עובדים מקצועיים לתעשייה נמשך: אחוז התעשייתיים המדווחים על קושי ברבע השני של השנה עמד על כ- 88%, בהמשך לשיעור של כ- 85% בשני הרבעונים הקודמים.

להערכת התעשייתיים, **ברבע השלישי של 2018 צפויה האצה בקצב קליטת עובדים בתעשייה:** מאזן נטו חיובי³ של כ- 6%.

² מאזן נטו = שיעור המדווחים על עלייה פחות שיעור המדווחים על ירידה, משוקלל בהתאם לעוצמת השינוי.
³ מאזן נטו חיובי, מנוכה מקדם ההטייה, הנגזר ממוצע הפערים בעשור החולף (2004-2013) בין תחזיות התעשייתיים לדיווחיהם בפועל, ראה הסבר לגבי מקדם ההטייה בנספח מתודולוגי.

מכירות לשוק המקומי

מכירות לשוק המקומי, 2007 - 2018

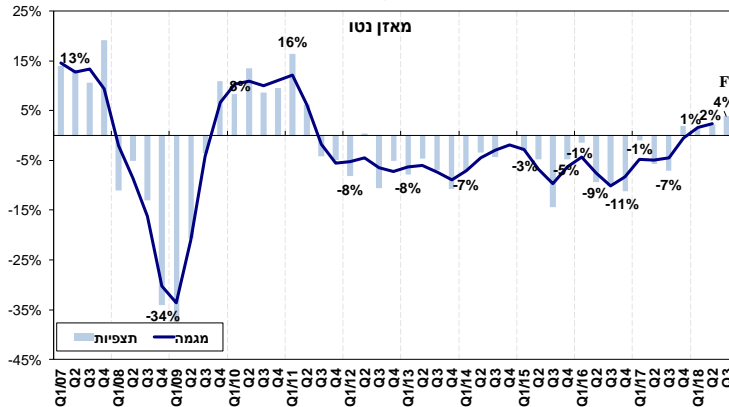

ברבע השני של 2018 נמשכה הנסיגה במכירות התעשייה לשוק המקומי, תוך העמקה בקצב: מאזן נטו² שלילי של כ- 8%, זאת בהמשך למאזן נטו² שלילי של כ- 2% בסקר הקודם.

ברבע השלישי של 2018 צופים התעשיינים זינוק במכירות לשוק המקומי: מאזן נטו חזוי³ חיובי של כ- 8%, אשר משקף אופטימיות באשר להתפתחות המכירות המקומיות. נציין, כי ייתכן והצפי לעלייה במכירות המקומיות נגזר בין היתר מעונתיות גבוהה על רקע ההכנות לקראת חגי תשרי החלים בתחילת ספטמבר 2018.

משלוחי יצוא

משלוחי יצוא, 2007 - 2018

ברבע השני של השנה נמשכה הצמיחה במשלוחי היצוא: מאזן נטו² חיובי של כ- 2%, זאת בהמשך למאזן נטו² חיובי של כ- 1% ברבע הקודם.

למרות זאת, נמשכה השחיקה הדרמטית ברווחיות היצוא: מאזן נטו² שלילי של כ- 14% ברווחיות היצוא, בהמשך למאזן נטו² שלילי של כ- 19% ברבע הראשון של 2018. נציין, כי ככל הנראה השחיקה ברווחיות נובעת מהשפעת הייסוף המצטברת בשערו של השקל ביחס למטבע הדולר.

כמו כן, ירידה נוספת נרשמה במחירי היצוא במונחי מט"ח ברבע השני של השנה: מאזן נטו² שלילי של כ- 4%, בהמשך למאזן נטו² שלילי של כ- 5% בסקר הקודם. ירידת מחירים זו, נגזרה בין היתר מייסוף בשערו של השקל ביחס לדולר, זאת לצד קשיי היצואנים בתחרות הגלובלית הקשה, אשר מאלצת אותם בהתמדה להוריד מחירים במונחי מט"ח.

ברבע השלישי של השנה צופים התעשיינים צמיחה נוספת במשלוחי היצוא, מאזן נטו חיובי חזוי³ של כ- 4%, לצד ירידה נוספת במחירי היצוא במונחי מט"ח (מאזן נטו חזוי³ שלילי של כ- 3%).

הגורמים העיקריים שבלמו את צמיחת היצוא לפי דירוג היצואנים הם: עלויות יצור מקומיות, שערי החליפין, מחירים בינלאומיים וביקושים מקומיים.

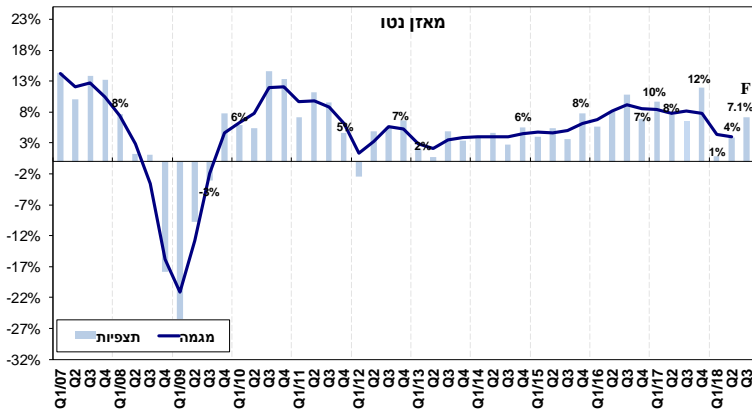

השקעות בתעשייה

ברבע השני של 2018 נמשך הגידול בהשקעות התעשייה בנכסים קבועים: מאזן נטו² חיובי של כ-4%, בהמשך למאזן נטו² חיובי של כ-1% ברבע הקודם.

מנגד, דיווחו התעשיינים על עלייה בהוצאות המימון הריאליות: מאזן נטו² חיובי של כ-6% בתקופה הנסקרת, בהמשך למגמת עלייה בהוצאות, שנמשכת כבר למעלה משבע שנים⁴. **לרבע השלישי של 2018 צופים התעשיינים גידול נוסף בהשקעות התעשייה, תוך האצה בקצב:** מאזן נטו חזוי³ חיובי של כ-7%. בנוסף, צופים התעשיינים עלייה נוספת בהוצאות המימון הריאליות: מאזן נטו חזוי³ חיובי של כ-8%.

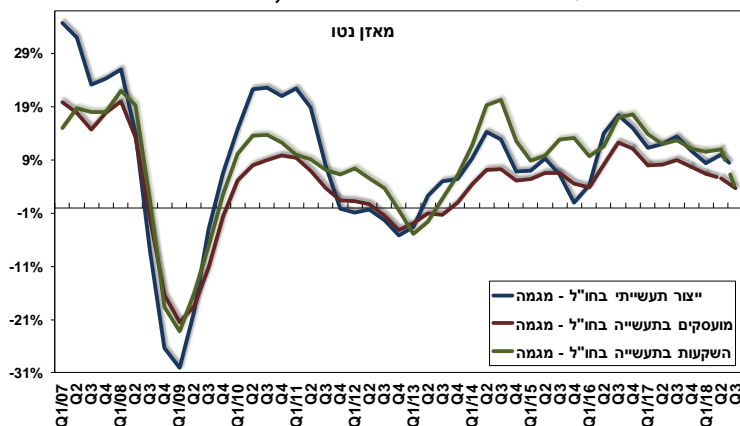
השקעות בתעשייה, 2007 - 2018

ברבע השני של 2018 חלה ירידה בשיעור המתקשים לשמור על מסגרת האשראי הקיימת: כ-38% לעומת כ-45% שדיווחו על קושי בסקר הקודם. **במקביל, גם שיעור המדווחים על קשיים בקבלת אשראי חדש ירד לעומת הסקר הקודם,** כ-43% מהתעשיינים שנזקקו לאשראי חדש, נתקלו בקושי בקבלתו, לעומת שיעור של כ-45% המתקשים ברבע הראשון של 2018.

הפעילות הרב לאומית

הפעילות הרב לאומית בחו"ל, 2007 - 2018

ברבע השני של 2018 נרשמה עלייה חדה בתפוקת המפעלים בחו"ל: מאזן נטו² חיובי של כ-14%, לאחר מאזן נטו² של כ-4% ברבע הראשון של 2018, זאת לצד המשך קליטת עובדים בחו"ל: מאזן נטו² חיובי של כ-6%, לאחר מאזן חיובי דומה בסקר הקודם.

במקביל, זינוק נרשם בהשקעות המפעלים בחו"ל: מאזן נטו² חיובי של כ-17% נרשם ברבע השני של השנה.

לרבע השלישי של השנה צופות חברות התעשייה הרב-לאומיות גידול בפעילותן בחו"ל: עלייה בתפוקתן בחו"ל (מאזן נטו חזוי³ חיובי של כ-7%), לצד צפי לקליטת עובדים נוספת למצבת העובדים (מאזן נטו חזוי³ חיובי של כ-4%) וצפי לגידול נוסף בהשקעות (מאזן נטו חזוי³ חיובי של כ-4%).

בדבר הסברים והבהרות ניתן לפנות לצוות המחלקה למחקר הכלכלי:
מילה סויפר, מנהלת המחלקה
קלייר סלע, כלכלנית המחלקה
טלפון: 03-5198807

⁴ למעט קיפאון בהוצאות המימון הריאליות ברבע הראשון של 2015.

נספח מתודולוגי – מקדם הטייה

החל משנת 2014 מבצע אגף המחקר הכלכלי ניכוי מקדם הטייה למאזני הנטו המתקבלים מתחזיות התעשייתיים, זאת מאחר ובמשך תקופה ארוכה נמצאה הטייה של תחזיות התעשייתיים בסקר הציפיות אל מול הדיווחים בפועל. לגבי רוב הפרמטרים, נמצאה הטייה זו חיובית, כלומר נטייה לאופטימיות יתר, ובמיעוטם נמצאה נטייה לפסימיות.

מקדם הטייה - הפער הממוצע בעשור החולף⁵ שנמצא בין מאזן הנטו של תחזיות התעשייתיים⁶ למאזן הנטו של דיווחיהם בפועל לאותו רבעון.

מקדמי הטייה, באחוזים

(מקדם חיובי = נטייה לאופטימיות יתר, מקדם שלילי = נטייה לפסימיות)

פרמטר	תפוקה	יצוא	שוק מקומי	מועסקים	השקעות
סה"כ תעשייה	4.0	4.0	2.1	-1.6	0.5

⁵ מהרבע הראשון של 2004 ועד לרבע האחרון של 2013.

⁶ אחוז התעשייתיים המדווחים על גידול, פחות אחוז המדווחים על נסיגה, משוקלל לפי עוצמת השינוי המדווחת.